

МІЖНАРОДНЕ СПІЛКУВАННЯ ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ

Матвєєва К.С. – викладач кафедри іноземних мов
МНАУ

Учені, які займаються дослідженням професійної діяльності у бізнес-середовищі, дійшли такого висновку: в кожного четвертого випускника університету недостатньо сформовані та розвинуті комунікативні вміння. Така ситуація пов'язана з невідповідністю цілей і змісту навчання сучасним вимогам професійної діяльності суб'єктів господарювання [6, с. 72].

В умовах глобалізації економіки, коли створюється все більше спільних міжнародних товариств, транснаціональних корпорацій, альянсів, спілок, виникає потреба в фахівцях, які будуть відповідати вимогам міжнародного професійного середовища, яке дає безліч можливостей налагодження ділових контактів з іноземцями, а також відкриває доступ до всесвітньої мережі інформації. Незнання англійської мови обмежує можливості фахівця з будь-якої сфери. Навіть якщо фахова підготовка спеціаліста буду на високому рівні, він не зможе працювати в іноземній компанії. Адже той час, коли на кожному підприємстві були перекладачі давно минув. Професійне спілкування повинно бути орієнтованим на реалізацію ефективної економічної діяльності, що передбачає високі вимоги до професійної компетенції спеціалістів від працедавців. Багато що залежить від підготовки й готовності до міжнародного спілкування. Відтак цінність випускника факультету економіки на ринку праці в умовах активного розвитку міжнародних

контактів багато в чому визначається рівнем іншомовної професійної підготовки

Отже, для того щоб застосовувати набуті знання в певній ситуації професійної діяльності, майбутньому фахівцеві економічного профілю необхідно надбати певний досвід міжнародного спілкування засобами іноземної мови ще під час навчання у ВНЗ.

Студенти економічних спеціальностей повинні досконало оволодіти вміннями та навичками професійного спілкування, а також умінням адекватно їх застосовувати у відповідних професійних ситуаціях, щоб збільшити свої шанси на подальшу успішну кар'єру.

Як зазначає Л.І. Бондарева, сучасний фахівець економічного профілю повинен обов'язково бути комунікабельною особистістю, яка здатна легко контактувати з діловими партнерами, пристосовуватися до їх умов співробітництва [1, с. 123].

Під професійним спілкуванням економіста потрібно розуміти мовленнєву взаємодію фахівця у сфері економічних відносин із колегами, партнерами, замовниками підприємства чи установи в умовах професійної діяльності [4, с. 134].

Як зазначає О.Б. Тарнопольський, професійне спілкування є одним з основних соціокультурних механізмів взаємодії економіста зі співробітниками, партнерами чи замовниками установи, де він працює [2, с. 23].

Метою і завданням будь-якої з форм професійного спілкування економіста є обґрунтування запропонованих варіантів розв'язання економічних проблем, шляхів урегулювання та подолання кризових ситуацій, розроблення стратегій розвитку підприємства тощо. Організація ефективної комунікативної взаємодії у виробничих умовах шляхом вибору оптимальної форми мовного спілкування є запорукою взаємопорозуміння між колегами, партнерами чи замовниками та високої результативності діяльності установи [5, с. 256].

Спілкування на професійну тематику в економічній галузі, що організовується з метою досягнення комунікативної мети його учасників розглядається як компонент дискурсивної компетенції.

Огляд наукових доробок провідних учених, дав підстави стверджувати, що професійне спілкування розглядається як:

- процес встановлення, розвитку та завершення контакту, змістом якого є соціально значуща спільна діяльність.

- взаємодія, в якій запрограмовані певні цілі спілкування, його мотиви та способи встановлення контактів. У процесі такої взаємодії люди виконують певні соціальні ролі.

- взаємодія соціальних і соціально-економічних систем у процесі й з причини трудової діяльності, виробництва продукції, надання послуг.

- процес взаємозв'язку та взаємодії, у якому здійснюється обмін діяльністю, інформацією та досвідом з метою досягнення певного результату, розв'язання конкретної проблеми та реалізації означених цілей [4, с. 11].

Деякі дослідники розмежовують поняття “професійне спілкування” та “ділове спілкування”, вважаючи ділове спілкування феноменом, яким послуговуються у трудовій діяльності, безпосередньо пов'язаній із виробничим, освітнім, науковим або творчим процесом; професійне ж спілкування забезпечує трудову активність, пов'язану з організацією професійної діяльності та обміном її результатів. У той же час інші науковці зазначають, що наведена диференціація є суто лінгвістичною, а не методичною, тому що вона лише підтверджує змістову дотичність таких словосполучень, як навчання ділового спілкування та навчання мови фаху.

У контексті професійної підготовки студентів економічних спеціальностей у сфері міжнародної діяльності, ці поняття можна вважати тотожними, оскільки навчання рідної та іноземної мов має на меті підготувати майбутніх економістів до ділового спілкування у професійному середовищі [3, с. 18].

У свою чергу, іншомовне професійне спілкування стає важливим компонентом професійної діяльності фахівців економічного профілю в умовах інтенсивного розвитку нашої країни та її інтеграції в міжнародну спільноту.

Про значення володіння іноземними мовами для фахівців свідчить той факт, що майже в усіх переліках ключових компетенцій, що входять до структури професійної компетентності сучасних фахівців різних галузей, мова йде про наявність знань однієї чи більше чи іноземних мов, а вивчення ділової англійської мови передбачено державним компонентом освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів і магістрів [6, с. 74].

У міжнародному професійному спілкуванні іноземна мова відіграє велику роль, а з погляду підготовки спеціалістів у межах даного фаху належить не лише до числа обов'язкових знань, а й є інструментом формування професійної компетентності майбутніх економістів.

Навчання міжнародному професійному спілкуванню передбачає певні підготовчі стадії. Це, насамперед, обробка й засвоєння знань з фаху, а також оволодіння рідною діловою мовою, обов'язкова практика іншомовної мовленнєвої діяльності під час навчання в університеті, а також за можливості, на практиці в міжнародних компаніях.

У підготовці студентів до професійного спілкування важливу роль відіграє поняття комунікативної компетенції, що розглядається як компонент професійної компетентності [2, с. 28].

Згідно ОПП, комунікативна компетенція є обов'язковим складником професійної майстерності фахівця економічного профілю і передбачає вільне володіння англійською мовою. Майбутній економіст, постійно співпрацюючи зі своїми колегами, замовниками чи роботодавцями та достатньою мірою володіючи комунікативною компетенцією, зможе організувати

та спрямувати свою міжнародну професійну діяльність так, щоб досягнути поставлених цілей.

Література:

1. Буева Л. П. Человек: деятельность и общение / Л. П. Буева. — Москва : Мысль, 1978. — 325 с
2. Введенский В.Н. Компетентность педагога как важное условие успешности его профессиональной деятельности // Инновации в образовании. – 2003.- № 4. – С. 21-31.
3. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации / Г. Г. Почепцов. — Москва: Ваклер, 2003. — 277 с., с. 18
4. Рева В. Е. Деловое общение : учеб. пособие / В. Е. Рева. — Пенза : Изд-во ПГУ, 2003. — 240 с. , с. 11.
5. Смирнова, М. І. Формування професійної компетентності студентів спеціальності «міжнародна економіка» в процесі вивчення іноземних мов / М. І. Смирнова // Економіка Крима. – 2012. – № 2 (39). – С. 255-259.
6. Ярошук І. Формування мовної особистості майбутнього економіста: соціолінгвістичний аспект [Текст] / І. Ярошук // Мандрівець. – 2011. – № 4. – С. 72-75.

УДК 811.111:821.161.2

ДИСТАНЦІЙНА ФОРМА ОСВІТИ

Хапрова О.Б. – викладач кафедри іноземних мов МНАУ

За останнє десятиріччя значно зросла увага державних органів до системи вищої освіти: відбувається модернізація освітньої галузі, розробка стратегії її трансформації. Суть такої модернізації знайшла своє втілення в концепції дистанційної освіти. У зарубіжних країнах розвиток дистанційної освіти досліджували С. Віллер, Д. Андерсен, Т. Едвард. Праці російських вчених В. Зінченка, Г. Татарчука,